

МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

На правах рукопису

СЕМЕНИШЕНА Наталя Вікторівна

УДК 657.37:631.11

КОМУНІКАТИВНА ТА ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНА
ФУНКЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКОЇ ЗВІТНОСТІ
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

Спеціальність 08.00.09 – Бухгалтерський облік, аналіз та аудит
(за видами економічної діяльності)

ДИСЕРТАЦІЯ
на здобуття наукового ступеня
кандидата економічних наук

Науковий керівник:

кандидат економічних наук, доцент,
проректор з навчально-методичної роботи ПДАТУ,
завідувач кафедри бухгалтерського обліку

Слободян Володимир Дмитрович

Кам'янець-Подільський – 2008

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ЗВІТНОСТІ ТА ЇЇ ФУНКЦІЇ.....	11
1.1. Історико-логічне дослідження становлення звітності сільськогосподарських підприємств.....	11
1.2. Сутність звітності, її класифікація та позиціонування в системі елементів методу бухгалтерського обліку.....	24
1.3. Роль бухгалтерської звітності при реалізації комунікативної та інформаційно-аналітичної функцій.....	43
Висновки до розділу 1.....	54
РОЗДІЛ 2. АНАЛІТИЧНА ІНТЕРПРЕТАЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОЇ ЗВІТНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ ПРИ ФОРМУВАННІ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ.....	57
2.1. Реалізація комунікативної функції в основних формах річної бухгалтерської звітності.....	57
2.2. Аналітичне обґрунтування управлінських рішень за даними бухгалтерської звітності.....	91
2.3. Аналіз використання бухгалтерської звітності в управлінській діяльності...	106
Висновки до розділу 2.....	121
РОЗДІЛ 3. НАПРЯМКИ УДОСКОНАЛЕННЯ БУХГАЛТЕРСЬКОЇ ЗВІТНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	124
3.1. Розширення інформаційних можливостей основних форм річної бухгалтерської звітності сільськогосподарських підприємств.....	124
3.2. Підходи до формування внутрішньої бухгалтерської звітності.....	139
3.3. Підвищення ролі бухгалтерської звітності в управлінській діяльності.....	153
Висновки до розділу 3.....	164
ВИСНОВКИ.....	166
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	169
ДОДАТКИ.....	191

ВСТУП

Актуальність теми. Зміни в Україні цивільно-правового середовища в умовах вступу до СОТ, потреби реформованої ринкової економіки, розширення під впливом ринку діапазону користувачів та їхніх вимог до якості звітності визначили необхідність критичного перегляду критеріїв формування звітної інформації та встановлення взаємозв'язку між суб'єктом і об'єктом управління через комунікативну функцію та реалізацію інформаційних запитів для прийняття виважених рішень з регулювання діяльності сільськогосподарських підприємств.

Саме потреби реформованої ринкової економіки визначили необхідність переосмислення критеріїв формування облікової і звітної інформації, більш чіткого визначення елементів бухгалтерської звітності, яка має відповідати міжнародним стандартам, а також встановлення взаємозв'язку між суб'єктом і об'єктом управління шляхом реалізації інформаційних запитів для прийняття виважених рішень з регулювання діяльності сільськогосподарських підприємств.

Актуальність цієї проблеми зумовлена й тим, що період функціонування адміністративно-регульованої економіки справжній зміст елементів звітності неадекватно характеризував відображувані об'єкти, тому більша частина наявної в ній інформації не була затребуваною. Крім того, бухгалтерська звітність, незважаючи на декларований принцип відкритості, була недоступна низці зовнішніх користувачів.

В процесі наукових досліджень встановлено, що розвиток ринкових відносин в українській економіці об'єктивно призвів до більш чіткого прояву економічних інтересів господарюючих суб'єктів, і, відповідно до цього, – характеру інформаційних запитів користувачів. Водночас проблема полягає в тому, що на основі одного й того ж масиву звітних показників необхідно задовольняти інформаційні запити користувачів з різними економічними інтересами та поглядами на економіку підприємства, тому корисність звітності визначається її комунікативними і інформаційно-аналітичними функціями. Наскільки релевантною є для прийняття інвестиційних рішень наведена в звітності

інформація про поточний і перспективний фінансово-майновий стан організації, настільки підвищується імовірність одержання додаткових джерел фінансування, залучення інвесторів, кредиторів і партнерів по бізнесу.

Проблеми звітності ніколи не втрачали своєї актуальності, а з розвитком ринкової економіки, менеджменту виникла потреба в теоретичному й практичному вивченні бухгалтерської звітності і як елемента методу бухгалтерського обліку, і як інформаційного елемента системи менеджменту.

З позицій методології проблемам бухгалтерської звітності присвятили свої дослідження О. О. Афанас'єв, М. І. Баканов, І. А. Басманов, М. О. Блатов, Г. А. Бахчисарайцев, М. Р. Вейцман, М. А. Кіпарісов, О. П. Рудановський й ін.

В Україні методичним аспектам формування звітності присвячено праці відомих вітчизняних вчених: М. Т. Білухи, Ф. Ф. Бутинця, М. Я. Дем'яненка, В. І. Єфименка, В. М. Жука, К. П. Дудки, Г. Г. Кірейцева, М. В. Кужельного, Ю. Я. Литвина, М. Ф. Огійчука, М. С. Палюха, П. Т. Саблука, В. В. Сопка, Н. М. Ткаченко, М. Г. Чумаченка, П. Я. Хомина, Л. С. Шатковської та інших дослідників.

Базовими є також праці провідних зарубіжних вчених за зазначеною проблемою: Л. А. Бернстайна, М. Ф. Ван Бреди, Н. А. Бреславцевої, Й. Бьотге, К. Друрі, О. В. Єфімової, В. В. Ковальова, Д. Колдуела, Б. Нідлза, В. Д. Новодворського, В. Ф. Палія, Я. В. Соколова, А. Н. Хоріна, Ч. Хонгрена, Е. С. Хендріксена, А. Д. Шеремета, М. А. Вахрушиної й ін.

Праці науковців відрізняються глибиною теоретичних висновків, значимістю розглянутих проблем і узагальнень. У більшості автори зосереджують увагу на питаннях ведення фінансового обліку і методичних аспектах складання фінансової звітності. Однак в дослідженнях не одержали достатнього відображення принципові проблеми, зокрема питання функцій бухгалтерської звітності та її позиціонування в системі інформаційного забезпечення всіх суб'єктів ринкових відносин у сільському господарстві.

Крім того, залишаються поза увагою проблеми інформаційних властивостей бухгалтерської звітності сільськогосподарських підприємств в управлінській

діяльності та відповідності управлінським завданням щодо можливостей відобразити ресурсний потенціал, бізнес-процеси й результати господарювання окремих структурних підрозділів в межах підприємства (на мікрорівні).

З позицій відповідності існуючої звітності потребам управління у сільськогосподарських підприємствах окреслені проблеми є особливо актуальними і вимагають комплексного підходу до вирішення, оскільки подання вибіркової або довільної інформації для прийняття рішень не надаватиме повної картини про діяльність центрів відповідальності й, отже, знижуватиме ефективність управління в цілому.

Наявність невирішених проблем, дискусійність окремих теоретичних положень, а також їх вагоме практичне значення зумовлюють актуальність обраної теми та визначають цільову спрямованість дисертаційного дослідження.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертаційне дослідження виконане відповідно до плану науково– дослідних робіт Подільського державного аграрно-технічного університету та Національного наукового центру «Інститут аграрної економіки» УААН за темою «Формування системи та механізмів обліково-аудиторського забезпечення сільськогосподарських підприємств у ринкових умовах» (номер державної реєстрації 0108U008794). Внесок автора полягає у розробці пропозицій щодо вдосконалення основних форм річної бухгалтерської звітності та визначення концептуальних підходів до формування внутрішньої бухгалтерської звітності сільськогосподарських підприємств.

Мета і завдання дослідження. Метою дисертаційного дослідження є теоретичне та методологічне обґрунтування комунікативної й інформаційно–аналітичної функцій бухгалтерської звітності сільськогосподарських підприємств, розробка пропозицій та рекомендацій щодо удосконалення структури і складу основних форм бухгалтерської звітності та розширення її інформаційних можливостей в управлінській діяльності.

Для досягнення вказаної мети поставлено та вирішено наступні завдання:
– на підставі ретроспективного аналізу проведено історико-логічне дослідження

- категорії «бухгалтерська звітність» і здійснено періодизацію її розвитку;
- обґрунтовано введення в науковий обіг і визначено сутність поняття «комунікативна функція звітності»;
  - проаналізувано систему класифікаційних ознак та обґрунтовано додаткові критерії класифікації звітності на сучасному етапі розвитку облікового процесу;
  - уточнено сутність понять «звітність», «бухгалтерська звітність», «управлінська звітність»;
  - визначено інформаційні потреби користувачів та виявити проблеми релевантності бухгалтерської звітної інформації;
  - здійснено компаративний аналіз вітчизняної бухгалтерської звітності та визначено основні напрями розширення комунікативних та інформаційно-аналітичних можливостей;
  - проаналізувано рівень використання показників бухгалтерської звітності в управлінській діяльності;
  - розроблено структуру внутрішньої бухгалтерської звітності відповідно до завдань управлінської діяльності; запропоновано порядок складання окремих її форм.

Об'єктом дослідження є інформація, необхідна для управлінської діяльності й комунікації суб'єктів господарювання, та процеси її агрегування в бухгалтерській звітності з урахуванням інформаційних запитів різних користувачів.

Предметом дослідження є сукупність теоретико-методологічних та організаційно-методичних проблем формування й аналітична інтерпретація показників бухгалтерської звітності сільськогосподарських підприємств.

Методи дослідження. Наукові положення, висновки і пропозиції, які містяться в дисертаційному дослідженні, забезпечуються застосованою методологією наукового дослідження.

На етапі дослідження теоретико-методологічних положень в роботі використано системний підхід, у межах якого застосовано такі методи: при дослідженні етапів розвитку та структурно-логічної побудови основних форм бухгалтерської (фінансової) звітності – історико-логічний, декомпозиції, наукової

абстракції і моделювання, узагальнення, групування, аналогії та порівняння. Використовуючи методи індукції та дедукції, визначено загальний напрям розвитку та формування бухгалтерської звітності в Україні. Методи причинно-наслідкового зв'язку та абстрактно-логічний застосовувались при удосконаленні класифікаційних ознак звітності. Методом порівняння встановлено відмінності у складі та структурі форм річної бухгалтерської (фінансової) звітності в Україні та за кордоном. При дослідженні реалізації комунікативної функції бухгалтерської звітності в управлінській діяльності застосовувались методи експрес-опитування, анкетування, монографічний, графічний та інші загальноприйняті статистичні методи; на етапі дослідження реалізації інформаційно-аналітичної функції бухгалтерської звітності в управлінській діяльності – аналізу і синтезу, узагальнення, монографічний, анкетування та експрес-опитування; на етапі розробки пропозицій з удосконалення форм річної бухгалтерської звітності та впровадження окремих форм управлінської звітності – аналізу і синтезу, індукції та дедукції.

Інформаційною базою дослідження були показники бухгалтерської звітності сільськогосподарських підприємств, дані анкетного й експрес-опитувань управлінського персоналу сільськогосподарських формувань Хмельницької області. Джерелом аналізу є також статистичні матеріали Хмельницького обласного управління та Кам'янець-Подільського районного управління статистики.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в комплексному підході до теоретико-методологічного обґрунтування та вдосконалення бухгалтерської звітності як елементу методу бухгалтерського обліку, інформаційної підсистеми менеджменту та бази оцінки діяльності сільськогосподарських організацій при прийнятті рішень і визначається наступними основними положеннями:

вперше:

– на основі проведеного історико-логічного дослідження бухгалтерської звітності запропоновано періодизацію її розвитку з обґрунтуванням введення в науковий обіг і визначення поняття «комунікативна функція звітності», як здатність здійснювати обмін інформацією між комунікантами та формування контактів і

взаємодії між ними через узагальнену систему символів для одержання комунікативного ефекту;

– визначено концептуальні підходи до побудови системи бухгалтерської звітності сільськогосподарських підприємств на основі проведеного аналізу її використання управлінським персоналом у співвідношенні з управлінськими завданнями;

удосконалено:

– класифікаційні ознаки звітності на сучасному етапі формування ринкових відносин і в результаті виділено такі: видова ознака, характер впливу на об'єкт управління; ступінь узагальнення; ступінь конфіденційності; склад; терміновість подання; ступінь регламентації;

– визначення поняття «звітність» як сукупність узагальнених показників, формалізованих законодавством або організацією, які характеризують ефективність функціонування організації (або окремих її елементів) за визначений період;

– дефініції категорії «бухгалтерська звітність» – визначена законодавством або організаціями сукупність форм, складених на основі науково згрупованих системних даних бухгалтерського обліку, які відображають інформацію про майновий, фінансовий стан і їх зміни та результати виробничої й іншої діяльності організацій за визначений період;

– дефініції поняття «управлінська звітність»: управлінська звітність у широкому змісті – це економічна модель об'єкта управління (або окремих його елементів), яка є інструментом моніторингу і контролю суб'єктом управління, використовуваним з метою впливу на функціонування цього об'єкта. Управлінська звітність на мікрорівні визначена як сукупність підсумкових показників, що являють собою результативну частину обліково-аналітичної інформації, регульованої завданнями управлінської діяльності в межах організації за форматом, обсягом, змістом і часовими параметрами, визначеними суб'єктом управління;

дістали подальший розвиток:

– обґрунтування доцільності застосування терміна «бухгалтерська звітність» у нормативних документах;

- обґрунтування пропозицій з удосконалення складу та змісту основних форм річної бухгалтерської звітності як основи інформаційно-аналітичної бази з метою підвищення відповідності її якісним критеріям та інформаційним потребам користувачів;
- обґрунтування кібернетичного зв'язку бухгалтерської звітності та принципів оцінки бізнесу шляхом реалізації комунікативної й інформаційно-аналітичної функцій.

Практичне значення одержаних результатів полягає в розробці комплексу пропозицій та рекомендацій, спрямованих на удосконалення бухгалтерської звітності як бази інформаційної підтримки провідного управлінського персоналу, власників підприємства, реальних і потенційних інвесторів та інших суб'єктів бізнесу, що приймають рішення на основі аналітичної інтерпретації показників бухгалтерської звітності в сільськогосподарських підприємствах.

Результати дисертаційного дослідження та методологічні рекомендації щодо розширення інформаційних можливостей річної бухгалтерської звітності в частині формування Приміток до річної фінансової звітності були застосовані в роботі Головного управління агропромислового розвитку Хмельницької обласної державної адміністрації (довідка № 2.2/479 від 19.03.2007р.).

Запропоновані у дисертаційному дослідженні рекомендації щодо бухгалтерської звітності були апробовані та знайшли практичне застосування в роботі сільськогосподарських підприємств Хмельницької області, зокрема СГК «Летава» Чемеровецького району (довідка № 317 від 27.12.2007р.), ТзОВ «Оболонь-Агро» Чемеровецького району (довідка № 21 від 21.05.2007р.), СТОВ ВФ «Мрія» Кам'янець– Подільського району (довідка № 3 від 15.02.2007р.), ТОВ «Козацька долина 2006» Дунаєвецького району (довідка № 5 від 17.01.2008 р.).

Окремі положення дисертаційного дослідження використовуються у навчальному процесі Подільського державного аграрно– технічного університету при викладанні курсів «Теорія бухгалтерського обліку», «Фінансовий менеджмент», «Звітність підприємств», «Організація бухгалтерської (фінансової) звітності» (довідка № 62– 08– 404 від 27.09.2007р.).

Особистий внесок здобувача. Дисертаційна робота є самостійно виконаним завершеним науковим дослідженням. Усі викладені в дисертації науково-практичні положення, розробки та пропозиції належать особисто автору і відображені в його опублікованих наукових працях. З наукових праць, опублікованих у співавторстві, використано лише ті положення, які отримано здобувачем особисто при розгляді питань функціональності звітних форм і підвищення інформативності бухгалтерської звітності сільськогосподарських підприємств.

Апробація результатів дослідження. Основні теоретичні положення, висновки та практичні рекомендації дисертаційного дослідження доповідались і обговорювались на науково-практичній конференції професорсько-викладацького складу ПДАТУ (м. Кам'янець-Подільський, 1998 р.), IV Міжнародній науково-практичній конференції «Інформатика і комп'ютерні технології в агропромисловому комплексі» (м. Кам'янець-Подільський, 21–23 лютого 2008 р.), «Актуальні проблеми на сучасному етапі та перспективи розвитку фінансово-кредитного механізму АПК», (м. Кам'янець-Подільський, 25–26 жовтня 2007 р.), IV Міжнародній науково-практичній конференції «Наукове та професійне забезпечення розвитку обліку та фінансів аграрного сектору економіки в умовах глобалізації» (м. Київ, 18–19 вересня 2008р.)

Публікації. За результатами дисертаційного дослідження дисертантом опубліковано 14 праць загальним обсягом 5, 92 др. арк. (внесок автора – 5,2 др.арк.), серед яких 10 наукових статей у фахових виданнях обсягом 4, 42 др.арк. та 4 тези доповідей у матеріалах науково-практичних конференцій обсягом 1, 5 др.арк.

Структура та обсяг дисертаційної роботи. Дисертаційна робота складається з вступу, трьох розділів, висновків і пропозицій, списку використаних джерел та додатків. Основний зміст роботи викладено на 168 сторінках друкованого тексту, в тому числі 39 таблиць, 18 рисунків. Робота містить 20 додатків. Список використаних джерел налічує 232 найменування.

ВИСНОВКИ

На підставі проведених теоретичних досліджень та практичного досвіду використання звітної інформації як одного з методів формалізації управлінських рішень управлінським персоналом сільськогосподарських підприємств в своїй практичній діяльності нам представляється можливим зробити наступні висновки:

1. Інтеграція української економіки у світове співтовариство викликала необхідність серйозного дослідження методологічних і методичних аспектів формування бухгалтерської звітності, яка реалізує комунікативну та інформаційно–аналітичну функції і виступає найважливішим інструментом моніторингу, планування і контролю діяльності сільськогосподарських підприємств.

2. Теоретичні дослідження та інтерпретації даної категорії надали можливість уточнити поняття «звітність», а саме: звітність – це сукупність узагальнених показників, що характеризують підсумки виробничо– фінансової діяльності, майновий і фінансовий стан організації (чи окремих її елементів) за визначений період. Вважаємо, що у визначенні слід застосовувати поняття «організація», а не термін «підприємство» (як пропонується багатьма науковцями), під якою розуміється соціальна система, в якій існує функціональний розподіл праці, спрямований на досягнення загальної мети (цілей).

3. Вивчення поглядів науковців свідчить, що більшість вчених не вбачають суттєвої різниці між поняттями «бухгалтерська» та «фінансова» звітність, а тому доведено, що дефініцію терміну «фінансова звітність» слід розуміти значно ширше, ніж це пропонується чинним бухгалтерським законодавством. Саме тому пропонується застосовувати категорію бухгалтерська звітність» і розуміти її наступним чином – це сукупність показників та пояснювальних матеріалів до них, складених на основі науково згрупованих даних бухгалтерського обліку з метою надання користувачам у відповідності з їх об'єктивними потребами узагальненої інформації про майновий, фінансовий стан і їх зміни та результати діяльності організації за визначений період.

4. В дослідженні уточнено та обґрунтовано позицію розширення та введення

нових класифікаційних ознак звітності, в результаті виділено наступні: видова ознака, характер впливу на об'єкт управління; ступінь узагальнення; ступінь конфіденційності; склад; терміновість подання; ступінь регламентації.

5. Для забезпечення ефективності перетворень в обліковій системі варто керуватися основною ідеєю, концепцією. Наявність концептуальної основи, розглянутої як послідовне узгодження цілей, завдань, термінології, облікових принципів і процедур формування звітних даних, сприяє росту розуміння фінансових звітів і довіри до них.

6. У роботі уточнено роль концепції у формуванні звітної інформації, виявлено, що основною метою бухгалтерської звітності виступає створення такої інформаційної системи, яка, за принципом повноти інформації, стане мета ресурсом для сільськогосподарських підприємств та зможе використовуватись як суб'єктами ринку для оцінки результатів діяльності, фінансового становища й змін у фінансовому становищі сільськогосподарських організацій, так і в управлінській діяльності.

7. Важливим моментом дослідження виступає вивчення інформаційних можливостей вітчизняної бухгалтерської (фінансової) звітності в порівняльному аспекті і визначення основних напрямків підвищення інформативності звітних даних для максимального задоволення інтересів користувачів. Чіткому розумінню потреб користувачів у значній мірі сприяє їх класифікація, відповідно до якої користувачі звітності розподіляються на окремі групи і мають чітко окреслені інформаційні очікування від системи звітної інформації господарюючих суб'єктів.

8. Розглядаючи питання про склад фінансової звітності сьогодні необхідно відійти від догми, що об'єм бухгалтерської звітності визначається кількістю показників та чим їх менше, тим більше відбувається скорочення облікової роботи. Ринкова економіка передбачає, що держава зобов'язана забезпечити оптимальне число обов'язкових показників для всіх користувачів (учасників ринку), про що, зокрема, свідчать і міжнародні стандарти. Сукупність звітних форм і пояснень до них характеризують діяльність економічного суб'єкта у всіх основних аспектах, і в цьому зв'язку кожна форма представляється важливою.

9. Структурно-логічна побудова форм бухгалтерської звітності залежить від

набору критеріїв щодо наочності, аналітичності уособлених звітних формах показників. В дослідженні обґрунтовано необхідність удосконалення структури форм та доповнення їх інформацією, котра б максимально задовольнила інформаційні очікування всіх користувачів. В роботі внесено конкретні пропозиції, спрямовані на підвищення корисності і доречності інформації, що включають у Баланс, Звіт про фінансові результати та Примітки до річної фінансової звітності, що припускають структурне перегрупування розділів, статей та введення додаткових індикаторів.

10. Проведені дослідження використання бухгалтерської звітності управлінським персоналом сільськогосподарських підприємств надали нам можливість вказувати на:

- відсутність єдиного підходу у визначенні переліку, змісті вимог до звітної інформації і її відбору та градації в її використанні за рівнями управління та центрами відповідальності;
- відсутність частини інформації для ухвалення визначених управлінських рішень в основному на вищому рівні системи управління сільськогосподарським підприємством;
- відсутність ефективних засобів контролю якості інформації.

11. Питання інформаційного забезпечення системи управління необхідно, на наш погляд вирішувати комплексно, починаючи з виявлення особливостей відбору інформації, побудови відповідного механізму і моделі, і, нарешті, організації управлінської звітності, орієнтованої, перш за все на підготовку інформації для ухвалення управлінських рішень. Цільове призначення структури внутрішньої бухгалтерської звітності (як підсумкової обліково-аналітичної інформації) полягає в поданні інформації в такій формі, що була б зручною для формулювання стратегії, планування, прийняття управлінських рішень, контролю і оцінки результатів діяльності сільськогосподарського підприємства.

12. Пропоновані форми внутрішньої бухгалтерської звітності, розроблені автором і наведені в дисертаційному дослідженні, спрямовані на підвищення релевантності звітної інформації цілям та завданням управлінської діяльності і застосовуються на підприємствах Хмельниччини, що підтверджено довідками.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Агапов А.Ф. США: стандартизация отчетности и ревизий в интересах монополий / А. Ф. Агапов // Бухгалтерский учёт.– 1982. – №3. – С.54–56.
2. Актуальные проблемы управления / [под ред. В.П. Шорина]. – М.: Знание, 1972. – 282 с.
3. Анализ финансовой отчетности [Текст]: учеб. пособие для вузов / В.И. Бариленко, С. И. Кузнецов, Л. К. Плотникова, О. В. Иванова; под общ. ред. В. И. Бариленко. – М.:КНОРУС, 2005. – 416с.
4. Анищенко, А.В. Пояснительная записка / А.В. Анищенко // Актуал. вопросы бух.учета и налогообложения. – 2005. – №24. – С.21–25.
5. Амосов А. Почему отчетность не удовлетворяет хозяйственника? / А. Амосов. – М., 1925. – 138 с.
6. Баканов М.И. О проблематике диссертаций по экономическому анализу / М. И. Баканов., А.Л. Шеремет // Бухгалтерский учёт. – 1978. – № 12. – С.30–36.
7. Баренгольц Я.М. Облік і звітність колгоспів і радгоспів / Я. М. Баренгольц. – К.: Вища школа, 1978. – 168 с.
8. Барышникова, Е.В. Использование отчетов для анализа информации в «1С:Бухгалтерии 7.7» / Е.В. Барышникова // БУХ.1С. – 2005. – №11. – С.19–24.
9. Безруких П.С. О Проекте положения «Финансовая отчетность предприятий» / П. С. Безруких // Бухгалтерский учёт. – 1995. – № 5. – С. 49 –50.
10. Безруких П.С. Бухгалтерский учет / П.С Безруких., В.Б. Івашкевич., А.Н. Кашаев. – М.: "Финансы и статистика", 1982. – 382 с.
11. Батанова, К. Анализируйте свой баланс [Электронный ресурс] /К. Батанова //Расчет. – 2006. – №1.
12. Белов Н.Г. Единая система учёта в сельском хозяйстве / Н. Г. Белов – М.: Статистика, 1975. – 283 с.
13. Белов Н.Г. Бухгалтерский учет в сельскохозяйственных предприятиях / Н. Г. Белов, В. И. Костяной – М.: Статистика, 1979. – 392 с.

14. Бернштейн Л.А. Анализ финансовой отчетности / Л. А. Бернштейн – М.: Финансы и статистика, 2002. – 635 с.
15. Білоусько В. С. Теорія бухгалтерського обліку: Навч. посібник / В. С. Білоуська., М. І. Беленкова – 2–ге вид. – К.: Мета, 2002. – 240 с.
16. Большая советская энциклопедия – М.: Изд-во «Советская энциклопедия», 1975. – 3–е изд. – 1304 с.
17. Бородкин А.С. “Шоковая терапия” для бухгалтерского учета / А.С. Бородкин // Світ бухгалтерського обліку. – 1997.– №1. – С.41– 46.
18. Брус Е.С., О совершенствовании бухгалтерской отчетности / Е. С.Брус ., П. И. Атамас // Планирование и учет в сельскохозяйственных предприятиях. – 1985. – № 4.– С. 26 – 27.
19. Букач Е. Пояснительная записка в составе отчетности / Е. Букач // Бух. прил.: Прил. к газ. «Экономика и жизнь». – 2006. – №3. – С. 31–38.
20. Булат А.С. О совершенствовании бухгалтерской отчетности / А. С. Булат // Планирование и учет в сельскохозяйственных предприятиях. – 1986. – № 2.– С. 24.
21. Бутинець Т.А. Бухгалтерський облік : навчальний посібник для студентів спеціальності 7.050.201 ”Менеджмент організацій” / Ф. Ф. Бутинець, Л. В. Чижевська, С.Л. Береза. – Житомир: ЖІТІ, 2000. – 672 с.
22. Бутинець Ф.Ф. Теорія бухгалтерського обліку: Підручник для студентів спеціальності 7.050106 „Облік і аудит” вищих навчальних закладів / Ф. Ф. Бутинець – 3–є вид., доп. і перероб. – Житомир: ПП „Рута”, 2003. – 444 с.
23. Бутинець Ф. Ф. Фінансовий облік. Частина Ш. Навчальний посібник / Ф. Ф. Бутинець, Н. В. Шатило. – Житомир:ЖІТІ, 2003. – 768 с.
24. Немчинов П. П. Бухгалтерский учет в сельском хозяйстве с основами учета в других отраслях народного хозяйства / П. П. Немчинова – М.: Статистика, 1970. – 576 с.
25. Буфатіна І.В. Інформаційні та методологічні засади формування і аналізу фінансових звітів підприємств: Автореф. дис. канд. екон. наук: 08.06.04. – К., 2002. – 19 с.
26. Бухгалтерский учет и анализ баланса. Учебное пособие дня партшкол / [

- Румянцев А. Ф. и др.] М Изд. ВПШ и АОН. 1958.– 266С.
27. Тишков П. В. Бухгалтерский учет: ученик / П. В. Тишков, Л. М. Балдинова, Т. Н. Дементей – Минск: Вышэйная школа. – 1996. – 687 с.
28. Бухгалтерський облік в сільському господарстві: підручник для вузів / [За ред. Литвина Ю. Я.] – 2-е вид., перер. і доп. – Тернопіль: “Чарівниця”, 1995. – 824С.
29. Бухгалтерський облік на підприємствах з різними формами власності. – К.: ВТОВ “А.С.К.”, 1996. – 512 с.
30. Бухгалтерський облік у сільськогосподарських підприємствах / [П.Т.Саблук, В.Б.Моссаковський, Л. К.Сук та ін.]; за ред. П. Т. Саблука, В. Б. Мосаковського. – К.: Урожай, 1998. – 416 С.
31. Бутинець Ф.Ф. Бухгалтерський управлінський облік. Навч. пос. для студентів спеціальності 7.050106 ”Облік і аудит” / Ф.Ф. Бутинець., Л.В. Чижевська., Н.В. Герасимчук. – Житомир: ЖІТІ, 2000. – 448С.
32. Букирь, О.МСФО и РСБУ. Сближение невозможно / О. Букирь // Двойная запись. – 2005. – №12. – С.43–47.
33. Бурцев, В. Анализ финансовой отчетности IBM / В. Бурцев // Аудит и налогообложение. – 2006. – №1.
34. Бурцев В. О стандартах финансовой отчетности / В. Бурцев // Аудит и налогообложение. – 2006. – № 7. – С. 29 – 32.
35. Вайсбейн Б.С. За новый учет / Б. С. Вайсбейн // Вестник ИГБЭ.– 1930.– №7. – С.581 – 583.
36. Валюженич Е.С. Бухгалтерский учет : справочное пособие. / Е.С. Валюженич., Н.И. Ладутько .–М., 1989. –523 С.
37. Вахрушина, М.А. Бухгалтерский управленческий учет [Текст] : учеб. для вузов / М.А. Вахрушина. – Изд. 4-е, стер. – М.: Омега– Л, 2006. – 571с.
38. Вейцман Н.Р. Курс балансоведения. / Н.Р. Вейцман. 2 – е изд. – М.: Центросоюз, 1928. – С. 25 – 26.
39. Велш Глен А. Основи фінансового обліку / А. Велш Глен., Г. Шорт Даніел – пер. з англ. О.Мінін, О. Ткач. – К. : Основи, 1997. – 521С.
40. Венделин А.Г. Подготовка и принятие управленческого решения. / А.Г.

Венделин – М.: Экономика, 1977. – 150с.

41. Верига Ю.А. Звітність підприємств : навчальний посібник / [Верига Ю. А., Фесенко Д. М., Левченко З. М., Писаренко В. В., Ватуля І. Д., Ватуля М. І.] ; за ред. Ю.А. Вериги. – Київ: Центр навчальної літератури, 2005. – 656С.

42. Гальперин Я.М. Курс балансового учета. / Я.М. Гальперин. – М. : Госфиниздат, 1934. – 186С.

43. Глушков І.Є. Бухгалтерский учет на современном предприятии. / І.Є. Глушков. – Новосибирск.: Фирма “ЭКОР”, 1995. – 630 С.

44. Голов С. Трансформація отчетности українських підприємств в соответствии с международными стандартами учёта / С. Голов // Бухгалтерский учёт и аудит. – № 2. – 1996. – С. 17–24.

45. Голов С.В. Бухгалтерський облік за міжнародними стандартами: приклади та коментарі: практ. посібник. / С.В. Голов., В.П. Костюченко. – К.: Лібра, 2001. – 840С.

46. Голов С.Ф. Бухгалтерський облік та фінансова звітність в Україні: Навчальний посібник. / С.Ф. Голов. – Дип – к, ТОВ „Баланс – Клуб”, 2000. – 768С.

47. Голов С.Ф. Облік довгострокових вкладень і консолідована звітність / С. Ф. Голов // Бухгалтерський облік і аудит.– 1994.– №11.– С.5– 12 .

48. Голов С.Ф. Управлінський облік як фактор зростання прибутковості підприємства (нотатки з семінару у Львові на тему «Використання управлінського обліку для зростання прибутковості підприємства») / С.Ф. Голов // Податкове планування. – 2006 р.– №1– 2.

49. Гольцова С.М. Звітність підприємств: навчальний посібник. / С.М. Гольцова., І.Й. Плікус .– Київ: „Центр навчальної літератури”, 2004. – 292 с.

50. Господарський Кодекс України від 16.01.2003р. №436– IV // Офіційний вісник України. – 2003. – №11. – 458с.

51. Грабова Н.М. Теорія бухгалтерського обліку / Н.М. Грабова. – Режим доступу : <http://www.poglyad.com>.

52. Гринман Г.И. О совершенствовании бухгалтерской отчетности / Г.И. Гринман., Л.В. Корватовская. // Планирование и учет в сельскохозяйственных предприятиях. – 1985. – № 4. – С.27–29.

53. Гурней Б. Введение в науку управления. / Б. Гурней. – М.:Прогресс, 1969.– 430с.
54. Дейнеко О.А. Комплексная рационализация управленческого аппарата. / О.А. Дейнеко. – М.: Экономика, 1972. – 207с.
55. Демидова Н.В. Социальные результаты хозяйственной деятельности — новая категория современной экономики / Н.В. Демидова // Бухгалтерская газета. – 2005. – №9. – С.31–33.
56. Дем'яненко М Я. Проблеми іпотеки сільськогосподарських земель / М. Я. Дем'яненко // Економіка АПК. – 2003. – № 2. – С. 98–104.
57. Дж.Уайли энд Санз. Как понимать финансовую отчетность / Дж.Уайли энд Санз. – М., 1996. – 176с.
58. Джинджиристий Т.М. Бухгалтерський облік в сільському господарстві / Т.М. Джинджиристий., Я.М. Баренгольц. – К.: Вища школа, 1995. – 224 с.
59. Дудко В.П.Бухгалтерський облік в умовах різних форм власності і господарювання / В.П. Дудко., Т. М. Ковальчук. – Чернівці : Рута., 2006. – 379с.
60. Єфименко В. Міжнародний досвід і удосконалення системи бухгалтерського обліку та звітності в Україні / В. Єфименко, С. Зубілевич // Бухгалтерський облік і аудит. – 1996. – № 6. – С.13 – 16.
61. Завадський Й.С. Управління сільськогосподарським виробництвом у системі АПК : підручник. / Й.С. Завадський – К.: Вища шк., 1992. – 346с.
62. Завгородний В.П. Бухгалтерский учет в Украине (с использ. нац. стандартов): учеб. пособие для студентов вузов / В.П. Завгородний – 5 – е изд., доп. и перераб. – К.: А.С.К., 2002. – 864с.
63. Звітність сільськогосподарських підприємств за вимогами П(С)БО 30 «Біологічні активи»: практичний посібник / [за редакцією Ю.Я. Лузана., В. М. Жука] – Київ: ТОВ «Юр– Агро– Веста». – 2008, 228с.
64. Зеленка В. Законодавство про консолідовану зведену фінансову звітність у межах міжнародної практики / В. Зеленка // Бухгалтерський облік і аудит. – 1995. – №10. – С.27– 30.
65. Зюзина И.В. МСФО: финансовая отчетность / И. В. Зюзина // Актуальные

вопросы бухгалтерского учета и налогообложения. – 2005. – №17. – С.29–33.

66. Иванов А. Как изменить форму баланса промышленных предприятий? / А. Иванов // Бухгалтерский учет. – 1952. – №1. – С.13–17.

67. Иванюк Я. Ю. О совершенствовании и улучшении качества бухгалтерской отчетности / Я.Ю. Иванюк // Планирование и учет в сельскохозяйственных предприятиях. – 1984. – № 6.– С. 26 –29.

68. Ігнатенко М. С. Основні напрямки вдосконалення бухгалтерського обліку на сільськогосподарських підприємствах / М. С. Ігнатенко, М. Г. Михайлов // Світ бухгалтерського обліку. – 1998. – №1. – С. 22 – 24.

69. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств та організацій : за станом на 20 жовтня 2005р. №717 / Міністерство фінансів України // Податки та бухгалтерський облік. – 2006. – №7 (139). – С.13 – 96.

70. Новодворский Как составить бухгалтерский отчет предприятия / В. Д. Новодворский // Бухгалтерский учет. – 1993. – № 3. – С.32–35 .

71. Карбышев А.Д. Актуальные проблемы теории учета в условиях АСУ / А. Д. Карбышев – М., 1981. – 218 с.

72. Карр Ч., Хоув Ч. Количественные методы принятия решений в управлении и экономике / Ч. Каррю., Ч. Хоув – М.: Мир, 1966. – 464с.

73. Керимов В. Э. Управленческий учет / В. Э. Керимов – М.: ИТК «Дашков и К^о», 2003. – 621с.

74. Кірейцев Г. Г. Умови розвитку бухгалтерського обліку в сільському господарстві України / Г.Г. Кірейцев // Реформування обліку, звітності та аудиту в системі АПК України: стан та перспективи: II міжнар. наук.– практ.конф. – К.: ННЦ ІАЕ, 2006. – С.9– 18.

75. Кірейцев Г. Г. Розвиток бухгалтерського обліку: теорія, професія, міжпредметні зв'язки: Монографія. – Житомир: ЖДТУ, 2007. – 236 с.

76. Кірейцев Г. Г. Теоретичні аспекти формування обліково-аналітичного механізму менеджменту / Гудзинський О.Д., Кірейцев Г. Г., Пахомова Т.М. // Облік і фінанси в АПК. – 2008. – №3. – С. 89–92.

77. Кирейцев Г. Г. Функции учета в системе управления сельскохозяйственным производством / Г. Г. Кирейцев – Киев: Изд-во УСХА, 1992. – 240с.
78. Кірейцев Г.Г. Методологические аспекты развития учета в сельском хозяйстве / Н. Я. Демьяненко, Г. Г. Кірейцев, П. Т. Саблук // Планирование и учет в сельскохозяйственных предприятиях. – 1985. – № 1. – с. 30 – 32 .
79. Климова М. И. О совершенствовании и улучшении качества бухгалтерской отчетности / М. И. Климова // Планирование и учет в сельскохозяйственных предприятиях. – 1984. – № 6. – С. 22–26.
80. Климцов Н.А. Совершенствовать учёт и отчётность / Н. А. Климцов // Планирование и учет в сельскохозяйственных предприятиях. – 1986. – № 12. – С. 17 – 22.
81. Ковалев В.В. Финансовая отчетность. Анализ финансовой отчетности (основы балансоведения) [Текст]: учеб. пособие / В.В. Ковалев, Вит. В. Ковалев. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: Проспект, 2005. – 430 с.
82. Ковалев В.В. Финансовый анализ / В. В. Ковалев – М: Финансы и статистика, 1996. – 536 с.
83. Ковалев В.В. Эволюция финансового анализа в России / В. В. Ковалев // Бухгалтерский учет. – 1996. – № 5. – С.57– 60.
84. Ковальчук Н.В. Фінансова звітність і міжнародні стандарти / В.Д. Слободян, Н.В. Ковальчук // Міжвідомчий науковий збірник «Аграрна наука – селу». – Черн.: Буковина, 1997. – Вип.3. – С.196– 200.
85. Ковальчук Н.В. Бухгалтерська звітність в системі інформаційного забезпечення / В.Д. Слободян, Н.В. Ковальчук // Економіка АПК. – 1998. – № 12. – С. 35-39.
86. Ковальчук Н.В. Поняття та класифікація звітності в сучасних дослідженнях / Н.В. Ковальчук // Економіка АПК. – 1999. – № 11. – С.74- 81 .
87. Ковальчук Н.В. Закон про бухгалтерський облік вимагає уточнень / Н.В. Ковальчук // АгроІнком. – 1999. – № 10– 12. – С.58-59.
88. Ковальчук Н.В. До історії розвитку вітчизняної бухгалтерської звітності / Н.В. Ковальчук // Науковий збірник ПДАТА «Аграрна наука – селу». – Кам.-Под., 1999. – Вип.7, т.2. – С.188– 191.

89. Ковальчук Н.В. Звітність в світлі концепцій бухгалтерського обліку / Н.В. Ковальчук // Науковий збірник ПДАТА «Аграрна наука-селу». – Кам.– Под., 2000. – Вип.8., т.2. – С.319– 321.
90. Ковальчук Н.В. Історичний аспект розвитку бухгалтерської звітності / Н.В. Ковальчук // Економіка АПК. – 2000. – № 12. – С.63– 67.
91. Ковальчук Н.В. Звітність в умовах диференціації бухгалтерського обліку / Н.В. Ковальчук // Збірник наукових праць / за ред. М.І. Бахмата. – Кам.– Под. – 2006. – Вип.14, т.2. – С. 238– 240.
92. Ковальчук Н.В. Облік доходів і витрат діяльності підприємств / Н.В. Ковальчук, Л.А. Кушнір, В. В. Блинда // Збірник наукових праць / за ред. М.І. Бахмата. – Кам.-Под. – 2007. – Вип. 15, т.2. – С.230–232.
93. Ковальчук Н.В. Управлінський аспект бухгалтерської звітності сільськогосподарських підприємств / Н.В. Ковальчук // Науковий збірник ПДАТА «Аграрна наука – селу». – Кам.– Под. – 1998. – Вип.6. – С.182-183.
94. Комов В.Г. Планово– отчетная документация нуждается в улучшении / В. Г. Комов // Планирование и учет в сельскохозяйственных предприятиях. – 1986. – № 8. – С.21 – 22.
95. Кончаловский Д.П. Экономическая история Рима в её источниках / Д. П. Кончаловский – М.– Л.: Госиздат, 1925. – с.69– 70.
96. Кошляк Н.Д., Кропивко О применении ЭВМ в экономическом анализе / Н. Д. Кошляк., М. Ф. Кропивко // Планирование и учет в сельскохозяйственных предприятиях. – 1986. – № 3.– с. 49 – 51.
97. Крылова Т.Б. Выбор партнера: Анализ отчетности капиталистического предприятия. / Т. Б. Крылова – М.: финансы и статистика, 1991. – 631с.
98. Крылова Т.Б. Что такое финансовый менеджмент / Т. Б. Крылова // Финансовая газета. – 1994.– №№20– 50. – с.23 – 26.
99. Кужельний М.В. Теорія бухгалтерського обліку: підручник / М. В. Кужельний, В. Г. Лінник – К.: КНЕУ, 2001. – 334с.
100. Кузнецов О.А. Информационные системы для руководителей. / О. А. Кузнецов, Л. Н. Лях – М.: Экономика, 1973. – 110 с.

101. Кучеренко Л.С. Планово-отчётная документация нуждается в улучшении / Л. С. Кучеренко // Планирование и учет в сельскохозяйственных предприятиях. – 1986. – № 8. – с. 18 – 21.
102. Кучеренко Т. Звіт про фінансові результати / Т. Кучеренко // Бухгалтерія в сільському господарстві. – 2004.– № 7. – С. 2–7.
103. Кучеренко Т. Звіт про фінансові результати / Т. Кучеренко // Бухгалтерія в сільському господарстві. – 2004. – № 8. – С. 2– 7 (закінчення).
104. Ластовецький В. О. Виробничо–комерційний облік і внутрішньогосподарська (управлінська) звітність за центрами витрат и відповідальності / В. О. Ластовецький. – Чернівці: Місто. – 2003. – 156с.
105. Левицька С. О. Управлінський (внутрішньогосподарський) облік суб'єктів підприємницької діяльності: методика організації, перспективи розвитку / С. О. Левицька, І. В. Стовповець – С. 201–208. – режим доступу : <http://www.nuwm.rv.ua>.
106. Лень В.С. Звітність підприємств: підручник. / В. С. Лень, В. В. Гливенко. – 2–ге вид., перероб. і допов. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 612 с.
107. Лескин А.А. Системы поддержки управленческих и проектных решений / А. А. Лескин, В. Н. Мальцев. – Л.: Машиностроение. Ленингр. отд-ние, 1990. – 167с.
108. Лінник С. В. Види обліку та перспективи їх розвитку / С.В. Линник // Удосконалення обліку та аналізу господарської діяльності на основі впровадження нових Положень (стандартів) бухгалтерського обліку в Україні: міжнар. наук.– практ. конф. 16– 18 жовтня 2000р. – К.: КНЕУ, 2000. – С. 57– 58.
109. Ловінська Л. Г. Концепція фінансового результату у системі бухгалтерського обліку підприємств/ Л.Г. Ловінська // Фінанси України. – 2003.– № 11. – С.58– 65.
110. Лузан Ю. Я. Звітність підприємства – основа інформаційної системи управління / Ю.Я. Лузан // Облік і фінанси АПК. – 2004. – № 1. – С. 4-9.
111. Ложечка Г. М. Фінансова звітність: проблеми та напрямки їх вирішення. / Г. М. Ложечка, І. А. Приймак, М. С. Назіма – Режим доступу : www.rusnauka.com.
112. Макаров В. Г. Теоретические основы бухгалтерского учета / В. Г. Макаров – М.:Финансы, 1978. – 159с.

113. Малдыбаев А. М. О совершенствовании годовой бухгалтерской отчетности / А. М. Малдыбаев // Планирование и учет в сельскохозяйственных предприятиях. – 1986. – № 8. – с. 33 – 34 .
114. Малишкін А. І. Основи бухгалтерського обліку на підприємствах і в банках. Українська і міжнародна моделі. : навч. пос. / А. І. Малишкін., Б.Ю. Адамова – Суми: Вид-во «Слобожанщина», 1998. – 208 с.
115. Малышев И.В. Теория бухгалтерского учета: учеб. пособие для с.–х. вузов. / И. В. Малышев – М.: Финансы и статистика, 1981. – 263с.
116. Малюга Н. М. Розвиток теорії бухгалтерського обліку: монографія. / Н. М. Малюга – Житомир: ПП „Рута”, 2005. – 388 с
117. Методичні рекомендації з перевірки порівнянності показників фінансової звітності підприємства: Лист Міністерства фінансів України від 30.12.2005р. №31–34000–10–5/28987 // Податки та бухгалтерський облік. – 2006. – №11 (882). – с.47–53.
118. Миерманова С.Т. О совершенствовании годового отчета / С. Т. Миерманова // Планирование и учет в сельскохозяйственных предприятиях. – 1986. – № 4. – с. 29 – 30.
119. Микутис В. С. Совершенствование бухгалтерской отчетности / В. С. Микутис // Планирование и учет в сельскохозяйственных предприятиях. – 1985. – № 9. – с. 30 – 32.
120. Митюшкин Т. Бухгалтерский учет в сельском хозяйстве / Т. Митюшкин // Бухгалтерский учёт. – 1957.– №11.– с. 23 –31.
121. Михайлюк О. Як читати і аналізувати фінансову звітність : посібник для членів наглядових рад та керівників акціонерних товариств. / О. Михайлюк – К.: Міжнародна Фінансова Корпорація, 2004. – 109 с.
122. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку. – К.: ФПБАУ, 2003. – 736с.
123. Мних Є. До питання реформування системи бухгалтерського обліку і звітності в Україні / Є. Мних, Т.Герасименко // Бухгалтерський облік і аудит. – 1996. – №5. – с.16– 17.
124. Про Примітки до річної фінансової звітності: від 29.11.2000 р. № 302 / наказ

Міністерства Фінансів України

125. Нарібаєв К.М., Планкетт Л.Хейд Г.; Мескон М.Х., М.Альберт, Ф.Хедоурі; Чумаченко М.Г., Євланов Л.Г., Кузьмінський А.Н., Румак, с. 67.
126. Научное управление обществом / [под ред. Афанасьева В.Г.] – М.: Мысль, 1969. – вып.3.– 323с.
127. Научное управление обществом / [под ред. Афанасьева В.Г.] – М.: Мысль, 1973.– 295с.
128. Нидлз Б. И. Принципы бухгалтерского учета/Пер.с англ. / Б. И. Нидлз., Х. Р. Андерсон., Д. В. Кэлдуелл / [под ред. Соколова Я.В.] – 2– е изд.– М.: Финансы и статистика, 1994.– 496с.
129. Новиков И. Т. О совершенствовании бухгалтерской отчетности / И. Т. Новиков // Планирование и учет в сельскохозяйственных предприятиях. – 1986. – № 2.– с. 22 – 23.
130. Новодворский, В.Д. Бухгалтерская отчетность организации [Текст]: учеб. пособие для студ. вузов / В.Д. Новодворский, Л.В. Пономарева. – 5– е изд., перераб. и доп. – М.:Бухгалтерский учет, 2006. – 390с.
131. Новодворский, В.Д. Публичная бухгалтерская отчетность – инструмент рыночных отношений / В.Д. Новодворский, С.Л. Сладкова // Современный бухучет. – 2005. – №11. – С.28–34.
132. Новодворский В.Д. О Проекте положения «Финансовая отчетность предприятий» / В.Д. Новодворский // Бухгалтерский учёт. – 1995. – № 7. – с. 9 –17.
133. Новодворский В. Д. Как составить бухгалтерский отчет предприятия / В.Д. Новодворский., Л. В. Пономарева // Бухгалтерский учет.– 1993.– №3. – с.32– 35.
134. Облік сільськогосподарської діяльності: навчальний посібник / за ред. Жука В. М. – К.: Видавництво ТОВ «Юр-Агро-веста», 2007. – 368 с.
135. Огійчук М. Ф. Єдині методологічні засади бухгалтерського обліку та звітності в Україні та їх відповідність методології країн з розвинутою ринковою економікою / М. Ф. Огійчук // Світ бухгалтерського обліку – №5. – с. 3 – 9.
136. Огійчук М. Ф. Удосконалення бухгалтерського обліку в сільськогосподарських підприємствах України / М. Ф. Огійчук // Бухгалтерський облік і аудит. – 1997. – №9.

– с. 31 – 38.

137. Ольховатская, Т. Составление форм отчетности и ее состав [Электронный ресурс] / Т. Ольховатская // Бух. прил.: Прил. к газ. «Экономика и жизнь». – 2006.– №1. – С.23–28.

138. Палий В. Ф. Бухгалтерский учет в системе экономической информации / В. Ф. Палий – М.: Финансы, 1975. – с.128 – 131.

139. Панков В. В. Развитие учёта в условиях новой информационной технологии Бухгалтерский учёт. / В. В. Панков – 1988. – №1 – с. 12 – 14.

140. Панков Д. А Бухгалтерский учет и анализ в зарубежных странах: уч. пособие / Д. А. Панков – Мн.: ИП «Экоперспектива», 1998. – 238с.

141. Пархоменко В.М. Про реформування бухгалтерського обліку в Україні / В. М. Пархоменко // Бухгалтерський облік і аудит. – 1998. – №10. – с. 4 – 6.

142. Пархоменко В.М. Трансформація бухгалтерського обліку в Україні / В. М. Пархоменко // Бухгалтерський облік і аудит. – 1997. – №7. – с. 3 – 5.

143. Пархоменко В.М. Фінансовий звіт підприємства / В. М. Пархоменко // Бухгалтерський облік і аудит.– 1994. – №12. – с.4 – 7.

144. Пачоли Л. Трактат о счетах и записях / Л. Пачоли / [под ред.. Я.В.Соколова.] – М.Финансы и статистика, 1982. – 324с.

145. Первознанский А. А. Поиск. / А. А. Первознанский – М.: Наука, 1970. – 264с.

146. Перелік видів діяльності, щодо яких складається зведена фінансова звітність: Наказ Міністерства фінансів України від 24.02.2000р. №37 // Все про бухгалтерський облік. – 2002. – № 84 (751).

147. Петров В. П. Повысить достоверность и аналитичность показателей годового отчета колхоза / В. П. Петров // Планирование и учет в сельскохозяйственных предприятиях. – 1981. – № 12. – с. 2 – 4.

148. Пизенгольц М. З. О совершенствовании годового отчёта / М. З. Пизенгольц // Планирование и учет в сельскохозяйственных предприятиях. – 1986. – № 6.– с. 26 – 28.

149. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: від 30.11.99р. № 91 / Міністерства фінансів України
150. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку № 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: від 31.03.1999р. № 87 / Наказ Міністерства фінансів України, зареєстроване в Міністерстві юстиції України 21.06.99 р. № 391/3684, із змінами та доп. // Все про бухгалтерський облік. – 2002. – № 84 (751). – С.3–5.
151. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку № 2 «Баланс»: від 31.03.1999р. № 87, із змін. та доп./ Наказ Міністерства фінансів України // Все про бухгалтерський облік. – 2002. – № 84 (751). – С.5 – 10.
152. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку № 3 «Звіт про фінансові результати»: від 31.03.1999р. № 87, із змін. та доп. / Наказ Міністерства фінансів України // Все про бухгалтерський облік. – 2002. – № 84 (751). – С.10 – 14.
153. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку № 4 «Звіт про рух грошових коштів»: від 31.03.1999р. № 87, із змін. та доп. / Наказ Міністерства фінансів України // Все про бухгалтерський облік. – 2002. – № 84 (751). – С.15 – 19.
154. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку № 5 «Звіт про власний капітал»: від 31.03.1999р. № 87, із змін. та доп. / Наказ Міністерства фінансів України // Все про бухгалтерський облік. – 2002. – № 84 (751). – С.19 – 22.
155. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку № 6 «Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах»: від 28.05.1999р. № 137, із змін. та доп. / Наказ Міністерства фінансів України // Все про бухгалтерський облік. – 2002. – № 84 (751). – с.22– 24.
156. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку № 7 «Основні засоби»: від 27.04.2000р. № 92. / Наказ Міністерства фінансів України // Все про бухгалтерський облік. – 2002. – № 84 (751). – С.24– 27.
157. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку № 8 «Нематеріальні активи»: від 18.10.1999р. № 242. / Наказ Міністерства фінансів України // Все про бухгалтерський облік. – 2002. – № 84 (751). – С.28 – 30.

158. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку № 9 «Запаси»: від 20.10.1999р. № 246. / Наказ Міністерства фінансів України // Все про бухгалтерський облік. – 2002. – № 84 (751). – с.30 – 32.
159. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку № 10 «Дебіторська заборгованість»: від 08.10.1999р. № 237. / Наказ Міністерства фінансів України // Все про бухгалтерський облік. – 2002. – № 84 (751). – С.33 – 34.
160. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку № 11 «Зобов'язання»: від 31.01.2000р. № 20. / Наказ Міністерства фінансів України // Все про бухгалтерський облік. – 2002. – № 84 (751). – с.35 – 36.
161. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку № 15 «Доход»: від 29.11.1999р. № 290. / Наказ Міністерства фінансів України // Все про бухгалтерський облік. – 2002. – № 84 (751). – с.50 – 52.
162. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку № 16 «Витрати»: від 31.12.1999р. № 318. / Наказ Міністерства фінансів України // Все про бухгалтерський облік. – 2002. – № 84 (751). – С.52 – 56.
163. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку № 19 «Об'єднання підприємств»: від 07.07.1999р. № 163. / Наказ Міністерства фінансів України // Все про бухгалтерський облік. – 2002. – № 84 (751). – С.62 – 64.
164. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку № 20 «Консолідована фінансова звітність»: від 30.07.1999р. № 176. / Наказ Міністерства фінансів України // Все про бухгалтерський облік. – 2002. – № 84 (751). – С.64 – 65.
165. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку № 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва»: від 25.02.2000р. № 39. / Наказ Міністерства фінансів України // Все про бухгалтерський облік. – 2002. – № 84 (751). – С.76 – 80.
166. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку № 26 «Виплати працівникам»: від 28.10.2003р. № 601. / Наказ Міністерства фінансів України // Все про бухгалтерський облік. – 2005. – № 13 (1046). – С.92 – 95.
167. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку № 29 «Фінансова звітність за сегментами»: від 19.05.2005р. № 412 / Наказ Міністерства фінансів України // Податки та бухгалтерський облік. – 2005. – № 12 (132). – С.74 – 77.

168. Помазков Н. С. Учет в докапиталистических системах хозяйства: дис. ... доктора экон. наук. / Н. С. Помазков – Л.:, 1940. – 295 с.
169. Порядок подання фінансової звітності: від 28.02.2000р. №419. / Постанова Кабінету міністрів України // Все про бухгалтерський облік: Спеціальний випуск «Настільна книга майбутнього бухгалтера: Фінансова звітність». – 2005. – С.66 – 68.
170. Поспелов Г. С. Процедуры и алгоритмы формирования комплексных программ. / Г. С. Поспелов., В. А. Ириков., А. Е. Курилов – М.: Наука, 1981. – 422с.
171. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні. / Закон України від 16.07.1999р. № 996– XIV// Головбух. – 2000. – С. 4–8.
172. Про відміну складання місячних бухгалтерських звітів та балансів / постанова Ради Міністрів СРСР // Планирование и учет в сельскохозяйственных предприятиях. – 1985. – № 8. – С. 34– 37.
173. Пошерстник Н. В. Самоучитель по бухгалтерскому чету / Н. В. Пошерстник, М. С. Мейксин – М.: Самоучитель. – 2007, 394 с.
174. Правдюк Н. Л. Види бухгалтерського обліку та обгунтування їх застосування / Н. Л. Правдюк // Економіка АПК. – 2006.– № 6. – С.52–59.
175. Про затвердження змін до деяких нормативно– правових актів Міністерства фінансів України з бухгалтерського обліку: від 11.12.2006р. №1176 / Наказ Міністерства фінансів України від 11.12.2006р. №1176 // Податки та бухгалтерський облік. – 2007. – №7 (982). – С.8 – 49.
176. Продан Л. Г. Улучшать годовую бухгалтерскую отчетность / Л. Г. Продан // Планирование и учет в сельскохозяйственных предприятиях. – 1986. – № 1.– С. 15 – 17.
177. Пупшис Т. Ф. Информационная защита от опасности банкротства / Т. Ф. Пупшис., С. М. Галузина // Директор. – 11 (61). – 2003. – С.19–24.
178. Пучкова С. И. Бухгалтерская (финансовая) отчетность: учеб. пособие. / С. И. Пучкова – О.: ФБК– Пресс. – 2003, 272 с.
179. Пушкар М. С. Бухгалтерський облік: основи методології та організації. / М. С. Пушкар., Г. П. Журавель – Тернопіль, 1997. – 266с.
180. Рабинович Х. Глубоко анализировать отчеты и балансы . – Бухгалтерский учёт.

/ Х. Рабинович. – 1961. – №12. – С. 10 – 15.

181. Радостовец В. К. Бухгалтерский учет в сельскохозяйственных предприятиях. / В. К. Радостовец – М.: Статистика, 1971. – 352 с.

182. Рапопорт М. М. Организация отчетности в агропромышленных объединениях Германской Демократической Республики / М. М. Рапопорт, А. М. Эйдинов // Планирование и учет в сельскохозяйственных предприятиях. – 1986. – № 1. – С. 56 – 58.

183. Ревенко П. Финансовая бухгалтерия: уч. пособие в комплекте с рабочей программой для компьютера. : в 3 книгах. / П. Ревенко., Б. Вольфман., Т. Киселева – М.: Инфософт, Инфра. – М, 1994. – Кн.2 : Учет, отчетность и анализ. – 288 с.

184. Рудановский А. П. Построение баланса. / А. П. Рудановский – М.: Макиз, 1925. – 112 с.

185. Рындин М. Г. О бухгалтерской отчетности за 1987 год / М. Г. Рындин // Планирование и учет в сельскохозяйственных предприятиях. – 1987. – № 11. – С. 21–25.

186. Рындин М. Г. О годовой бухгалтерской отчетности предприятий и организаций системы госагропрома СССР / М. Г. Рындин // Планирование и учет в сельскохозяйственных предприятиях. – 1986. – № 11. – С. 17– 20.

187. Рындин М. Г. Обеспечить составление качественной отчетной информации за 1982 год / М. Г. Рындин // Планирование и учет в сельскохозяйственных предприятиях. – 1982. – № 11.– С. 2–5.

188. Саблук П. Т. Сучасний стан аграрної економіки і реформ в АПК України / П. Т. Саблук // Бухгалтерія в сільському господарстві. – №3. – 1999. – С. 3–5.

189. Савичев П. И. К вопросу о форме баланса промышленных предприятий / П. И. Савичев // Бухгалтерский учет. – 1951. – №12. – С. 12-19.

190. Самоучитель по бухгалтерскому учету Изд. 7, перераб. и доп. – Москва – Санкт-Петербург: «Издательский дом Герда», 2003. – 723с.

191. Семенишена Н.В. Вітчизняна бухгалтерська терміносистема: проблема якості національних стандартів / Н.В. Семенишена, В. Д. Слободян // Облік і фінанси АПК. – 2007. – №11 – 12. – С.204-209.

192. Семенишена Н.В. Інформаційне забезпечення суб'єктів ринку зерна / Р.П. Саблук, Н.В. Семенишена // Наукове та професійне забезпечення розвитку обліку та фінансів аграрного сектору економіки в умовах глобалізації: IV міжнар. наук.–практ.конф., 18-19 вересня 2008р.: зб. тез та виступів. – К.: Юр-Агро-Веста, 2008. – С.259- 264.
193. Семенишена Н.В., Оцінка ефективності застосування комплексних систем автоматизації бухгалтерського обліку на підприємстві / Н.В. Семенишена, Л.А. Кушнір // Збірник наукових праць / за ред. М.І. Бахмата. – Кам. – Под. – 2008. – Вип.16, т.2. – С.33- 35.
194. Семенишена Н.В. Річна бухгалтерська (фінансова) звітність підприємств: перспективи розширення інформаційних можливостей / Н.В. Семенишена // Актуальні проблеми на сучасному етапі та перспективи розвитку фінансово-кредитного механізму АПК: міжнар. наук.–практ. конф., 25-26 жовтня 2007р.: тези доповідей. // Збірник наукових праць. – 2007. – Вип.15. – т.3. – С.557 – 570.
195. Смирнов Б. В. Функции управления социалистическим производством / Б. В. Смирнов – М.: Экономика, 1977. – 140с.
196. Соколов В. Я. Европейское влияние на русскую учетную мысль / В. Я. Соколов //Бухгалтерский учет. – 1996. – №5. – с. 68 – 70.
197. Соколов Я. В. Бухгалтерский учет в годы нэпа / Я. В. Соколов // Бухгалтерский учет. – 1996. – № 4. – с.79 – 81.
198. Соколов Я. В. Бухгалтерский учет: от истоков до наших дней: учебное пособие: Навчальне видання: / Я. В. Соколов – М.: Аудит; ЮНИТИ, 1996. – 638 с.
199. Соколов Я. В. История развития бухгалтерского учета / Я. В. Соколов – М.: Финансы и статистика, 1985. – с. 275.
200. Соколов Я. В. Теория бухгалтерского учета: необходимость и особенность / Я. В. Соколов // Бухгалтерский учёт. – 1996. – №1. – с 33 – 36.
201. Соколов Я. В. Отчётность в России конца XIX – начала XX в.в. / Я. В. Соколов, В. В. Ковалев // Бухгалтерский учёт. – 1993. – С.42–44.

202. Соколов Я.В. Актив: это очень сложно / Я. В. Соколов // Бухгалтерія. – 2006. – с. 19 – 22.
203. Сопко В. В Злободенне питання бухгалтерського обліку / В. В. Сопко // Бухгалтерський облік і аудит. – №3. – 1997. – С.19-24.
204. Сопко В.В. Бухгалтерський облік: навч. Посібник / В. В. Сопко – 2-е вид., перероб. і допов. – К.: КНЕУ, 1999. – 500с.
205. Сотникова Л.В. Пояснения к бухгалтерскому балансу и отчету о прибылях и убытках [Текст] / Л.В. Сотникова // Бух.учет. – 2006. – №1. – С.5-12.
206. Соціальна відповідальність: принципи та рекомендації щодо звітності (проект) (Розроблено Експертною радою Форуму соціально відповідального бізнесу України). – Київ, 2006. – 22с.
207. Степаненко І. Х. Ефективність управлінської праці / І. Х. Степаненко – К.: Урожай, 1990. – 136с.
208. Стоянова Є. С. Финансовый менеджмент / Є. С. Стоянова, Т. Б. Крилова; под ред. Стояновой. – 3-е изд., перераб. и доп. – М.: Изд-во «Перспектива», 1998. – 656с.
209. Стражев В. И. Анализ хозяйственной деятельности в промышленности – М.: Выш. шк., 1996. – 363 с.
210. Струмилин С.Г. К перестройке бухгалтерского баланса – М.: Союзоргучет. – 1933. – с.16 –18.
211. Таузенд Д. Співвідношення між податковою і фінансовою звітністю // Бухгалтерський облік і аудит. – 1994. – №12. – с. 29 – 32. 1995.– №1 .– с. 24 –25.
212. Теорія бухгалтерського обліку: Навч. Посібник/Під ред. М.В. Кужельного. – 5-те вид., доп. і перероб. – К.: “А.С.К”, 1998. – 223 с.
213. Тихомиров Ю.А. Управленческое решение. – М.:Наука, 1972. – 287с.
214. Тишков И.Е. Бухгалтерский учет: Учебное пособие. – Минск: Высшая школа. 1994. – 688с.
215. Ткаченко Н.М. Бухгалтерський фінансовий облік на підприємствах України: Підручник: Навчальне видання.– 6-е вид. – К.: А.С.К., 2005. – 784 с.
216. Ткачук Н.А. Совершенствование показателей годового отчета // Планирование и учет в сельскохозяйственных предприятиях. – 1980. – № 1. – С. 14–15.

217. Тюменев А.И. Государственное хозяйство Древнего Шумера. – М. – Л.: Изд. АН СССР, 1956. – 511с.
218. Управління підприємством за допомогою системи «Balanced Scorecard» // Фінансовий директор. – 2003. – № 3. – С. 12–15.
219. Усач Б.Ф. Контроль і ревізія: Підручник / Б.Ф. Усач.– 3–тє вид., перероб. і доп.– К.: Знання–Прес, 2001. – 253с.
220. Финансы: учеб. – 2-е изд., перераб. и доп./под ред. В. В. Ковалева.– М: ТК Велби, Изд– во Проспект, 2006. – 640 с.
221. Финансовый менеджмент / под ред. Стояновой.– 3– е изд., перераб. И доп.– М.: Изд– во «Перспектива», 1998. – 656с.
222. Хомин П.Я. Організації звітності – належну методологічну основу // Світ бухгалтерського обліку. – №1. – 1998. – С.25-28.
223. Хомин П.Я. Формування звітності в підсистемах управлінського, фінансового й податкового обліку: Монографія: – Тернопіль: Економічна думка, 2004. – 349 с.
224. Хорин А.М. Публичная отчетность и интересы её пользователей // Бухгалтерский учет.– 1993. – №4. – С. 16–21.
225. Хорин А.Н., Слабинский В.Т., Новодворский В.Д. Отчётная информация и её пользователи // Бухгалтерский учёт. – №9.– 1993. – с.7 – 12 .
226. XXI Европейский конгресс бухгалтеров // Бухгалтерский учёт. – 1998.– №8.– с. 102 –105.
227. Штрайт Б., Петрик О. Контролінг у реалізації інформаційної функції // Бухгалтерський облік і аудит. – 1995. – №7. – С.35 – 39.
228. Яремко І.Й. Економічні категорії в методології обліку: Монографія / І.Й. Яремко. – Львів: Каменярь, 2002. – 192с.
229. AA1000 Framework: Standard, guidelines and professional qualification: An exposure draft (1999). AccountAbility.
230. Pruzan, P.: 1997, Ethical Dimensions of Banking, and Lise N rgaard Dialogue Culture: Worker Rehabilitation in Norway: 1997, Ethical Accounting Journal.
231. Stewart, Thomas A.. Accounting Gets Radical // Fortune. – 2001. – Monday, April 16.

232. Rubbens, C., Monaghan, P., Bonfiglioli, E., Zadek, S. (with CSR Europe) Impacts of Reporting: The role of social and sustainability reporting in organisational transformation (2002).
233. www.accountability.org.uk
234. <http://vocable.ru>.
235. <http://www.balance.ua>.
236. <http://www.bankclub.ru>.
237. <http://www.do.rksi.ru>.
238. <http://www.fdir.ru>.
239. <http://www.infra-m.ru>.
240. <http://www.sf-online.ru>.
241. <http://www.scg.com.ua>.
242. <http://www.lukoil.ua>.
243. www.pwc.com/ru